

fine che per far star li elvetii a casa, et l'Argentino *maxime* molto se risente in favor di Cesare contra li elvetii.

Come, le esborsation dil danaro, per la major parte, per questa impresa de Italia, si dice farsi per il Papa, il quale, per quanto ha riferito ditto archidiacono, ha dito che 'l vuole spendere in dui mexi quello che si potrà spendere in uno anno.

34* *In lettere di l'Orator nostro apresso la Cesarea Maestà, date a Bruceles, a dì 5 Luio et 6 dito.*

Come era dato a la Cesarea Maestà optima speranza di una persona granda che si atrovava in sguizari, e per quanto esso Orator judicha, è il cardinal Sedunense andato in quel paese, e promesso a ditta Maestà di condurli 12 milia sguizari. El qual Sedunense esso Orator ha inteso esser andato per questo effecto de indur sguizari a la invasion dil stato di Milan, et che per la corte pubblicamente si parlava habbino essi sguizari *cum* il mezo dil dito cardinal Sedunense a far motion, con meter el duca di Bari in caxa; el qual a ditto giorno di 5 partite per pigliar il camin di Trento, et alcuni dicono per Costanza.

Come se prometeno del Papa grandemente, et dicono che cussi come el re Christianissimo se prometeva per mezo di Sua Santità cazar spagnoli di Napoli, cussi soa Cesarea Maestà se promete de cazar francesi dil stado de Milan.

Come era zonto il re di Datia, incontrato da sua Maestà Cesarea et fatoli feste grandissime.

35 *Oratio civis montaneanensis in congratulatione Serenissimi Ducis domini Antonii Grimani, 1521.*

Laudabile Persarum institutum fuit, Serenissime Princeps et excelsa Dominatio, quod cuncti pro filio nato regi cum muneribus gratulatum accedebant. Nec non Aegyptii, quo anno regi filius natus esset, frugum omnium habundantiam sibi certissime promittebant. Quid autem nos, non barbari, non pro regio filio, sed tali pro Principe, pro patre totius huius felicissimi status in caelis electo, in terris flante Divino spiritu confirmato facere debemus? qua serena fronte? quo ilari vultu? quibus verbis gaudium et laetitia novo te Duce concepto satis exprimi posset? Cum universi, Antonio Grimano principe, non frugum omnium habundantiam tantum sibi promittant sed etiam rerum suarum tutelam certissimam atque

tranquillitatem et sperent et confident? aut si hoc vestrae totius hujus Illustrissimae Dominationis urbes, castella, populi et nationes sibi concipiunt, sperant, et credunt? quid Montagnana tua, una cum Joanne Francisco Delphino praetore suo justissimo, fidei sinceræ et constantissimæ observantiæ in Serenitatem tuam et in hunc gloriosissimum statum non sperant, te principe? non audeant, te Duce? non confidant, te protectore et patre? Hinc, non tanto ex Sublimitate tua repleti sunt gaudio et lætitia, ut præcordium esultatione nimia constare sibimet fere non possint, et quod plus est a sedibus pœne commovere, se ipsi voverunt et sua quadam voce gratulatum ad te venire, tuisque se absolvere benignissimis pedibus festinant, sed quantum circa naturli hunc vero vigilantissima cura super gregem sibi commissum hoc facere non passa est, nos cives suos ad Sublimitatem tuam gratulationis oratores misit, qui prætoris nostri et totius populi in hoc gratulatorio munere vicem implemus. Gratulamur igitur plurimum Serenitati tuæ, Serenissime Princeps, nomine in primis Johanni Francisci Delphini rectoris nostri integerrimi, totius deinde Montagnanæ, quod Divino cooperante spiritu et persuadentibus excellentissimis animi tui dotibus nec non maximis et innumeris tuis meritis, ad excellentissimum hujus amplissimi status fastigium, ita evectus sis, ut non tantum Italia, sed et exteræ nationes te observare, te revereri, te colere non dedignentur. Gratulamur et universæ Reipublicæ Venetæ, quæ, te Duce, se tutam et securam ab omni hostili rabie fore facile confidit. Gratulamur etiam nobis ipsis, hoc est montagnanensi populo, quibus tandem talem tantumque principem et habere et inservire contingit, quo regnante, non dubitamus ex profundissimo miseriarum pelago aliquantulum emergere, ex magnarum calamitatum oppressione aliquantisper respirare, et jam nobis quodam modo vitam promittere. Ne igitur tanta de Sublimitate tua spes non fallat, Clementissime Princeps, suscipe sub umbram alarum tuarum patriam nostram, Serenitati tuæ semper deditissimam; respice (quod maximum 35* supplicamus) Montagnanam tuam clementissimis pedibus tuis humillime provolutam, utque nunc totis visceribus tuo gaudio plurimum gaudet, tua sublimitate jubilat atque exultat, diu et fauste, te regnante, optata quiete et vita tranquilla frui possit; præcatura continue, ut qui Spiritus Sanctus ad tam sublime fastigium Serenitatem tuam evexit, feliciorum successuum felicissimumque exitum accomodet: quod et votis nostris benignissime respondeat, quam humillime possumus præcamur et supplicamus.